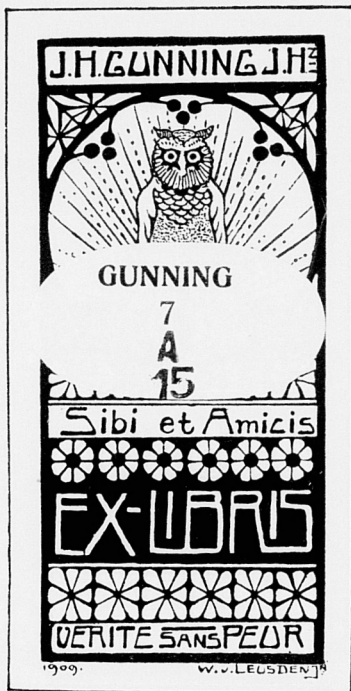

Gedachten en Opmerkingen.

NING

Present Exemplaar

GUNNING

7A15

Gedachten en opmerkingen op Godsdienstig
en Zedelijk gebied.

BIJ EEN VERZAMELD

DOOR

I. M. J. HOOG,

Emeritus Predikant.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

NIJMEGEN,
P. J. MILBORN.

Neerbosch. — Snelpersdruk der Weesinrichting.

VOORWOORD.

Reeds geruimen tijd ben ik gewoon geweest om invallende gedachten en opmerkingen ter neder te schrijven, en ook op te teekenen wat ik bij verschillende schrijvers opmerkenswaardig vond; een groot gedeelte daarvan wilde ik gaarne mededeelen, mij vleierende dat het eenig nut zou kunnen stichten. Zoo ga dan dit boekje als een geschenk de wereld in en moge nog menig voordeel opleveren voor de Weezeninrichting te Neerbosch.

HAARLEM, 1884.

28

28

28

28

GEDACHTEN EN OPMERKINGEN.

1

Hoe ouder men wordt, des te opgeruimder moet men trachten te zijn, al komen er vele gebreken; want men nadert het einde des levens en dat is zalig voor den geloovigen Christen. Niets treuriger dan een knorrige oude man of vrouw.

2

Oude menschen zitten als 't ware in de wacht-kamer van een spoorweg-station, waar ieder oogeblik de roepstem gehoord wordt om in den trein te gaan; gelukkig, die daartoe gereed is.

3

De trein wacht niet, de dood ook niet, beter te vroeg dan te laat bereid.

4

Hoe noodig is het, dat oude menschen waken en strijden tegen zinnelijkheid en tegen het onmatig genot van spijs en drank; gebreken en zwakheden wekken behoefte en begeerte daartoe op

en het is toch zoo nadeelig voor het verlangen naar en het leven voor den hemel. Menig geloovig Christen ziet daardoor zijnen vrede zoo menigmaal verstoord en de blijdschap zijner hoop weggenomen. Wij hebben tot in onze laatste uren te strijden en te bidden. Och dat wij er getrouwer in mochten zijn.

5

Naar huis! woord van lieflijken klank voor den reiziger, die een aangenaam te huis bezit; maar heerlijk voor den reiziger naar het huis des Hemelschen Vaders; hij kan door geloof en vaste hoop dat woord „naar huis” zich aanhoudend voor den geest roepen.

6

Die sterft eer hij sterft, hij sterft niet als hij sterft. En hij die moed heeft om te sterven, heeft ook moed om te leven.

7

Oude menschen merken gewoonlijk de onvolmaaktheden in de wereld en de gebreken van anderen op. Zij moeten zich zooveel mogelijk bedwingen in het beoordeelen en berispen; dit wordt eene hebbelijkheid, zeer onaangenaam voor anderen. Als de Hemel meer het hart vervult, dan trekt men zich het onvolmaakte minder aan, men trekt daar niet tegen te velde en bewaart liever den

vrede in zijn huis en hart: en die vrede is het lieflijk schijnsel van oude menschen.

8

In den gebrekkigen ouderdom van den oprecht geloovigen Christen, wordt het van binnen helder. Achter de duistere oogen staat de schoonste kandelaar, en achter de doove ooren wordt het teederste en zaligste gesprek gevoerd. Dit is de jeugd van den ouderdom.

Ahlfeld.

9

Toen gij geboren werd, weendet gij en die u in de armen hielden, verheugden zich. Maak het zoo, dat, als gij sterft, gij u verheugt, en allen treuren die om U staan. (Perzisch spreekwoord.)

10

Het leven des Christens is een gestadig sterven aan hetgeen hij had, en een gestadig verwachten van hetgeen hij nog niet heeft. S.

11

Het hart van den regtgeaarden oude is eene vriendelijke huiskamer, in welke het geloof als huisvader met al zijne kinderen gezeten is. Hij heeft meer dochters dan zonen. Daar zitten bij elkander: liefde, vreugde, vriendelijkheid, goedheid, zachtmoedigheid, hoop enz.

A.

12

Meenen wij toch niet, dat de vrienden der wereld zich ongelukkig gevoelen. Zij zijn het alleen in ons oog, die weten waar alles op uitloopt, maar niet voor zich zelven. Bij hunne gastmalen en drinkgelagen, in schouwburg en danszaal zijn zij opgeruimd, vroolijk en doorgaans gevoelen zij zich gelukkig. Alle hunne levensdagen zijn feestdagen en zelfs hunne rouwdagen worden daarin herschapen. Het is daarom dat zij degenen, die God vreezen en eene betere vreugde kennen, naargeestige lieden noemen.

13

Indien de bijbel eens den zekeren weg aanwees om rijk naar de wereld te worden of tot eer en aanzien te geraken en lang gezond op aarde te leven, hoeveel meer dan nu zou hij gelezen worden.

14

De eerste bladzijde van den Bijbel leert ons, dat wij uit een Paradijs zijn gekomen, de laatste dat wij tot een Paradijs mogen wederkeeren.

15

Welk eene aangename verwachting mag men koesteren van den omgang met Engelen en gezaligden. daar men nooit zal behoeven te vreezen, dat misverstand den vrede verstoren zal, noch

ongeduld en drift het verkeer onaangenaam zal maken. Dat heeft hier op aarde zoo dikwerf plaats, zelfs bij de beste menschen, die elkander liefhebben en eeren. Gelukkig als wij zooveel mogelijk daartegen waken en ons door de aanhoudende voorstelling van het verkeer der hemelingen met elkander zoeken te stemmen tot zulk eenen omgang met elkander.

16

Er blijft eene rust over voor het volk van God (Hebr. 4:9); hoe kan men weten dat men tot dat volk behoort? Als men die rust ten allen tijde boven alles zoekt en niet rust voor men haar heeft gevonden en haar dan ook als een schat bewaart.

17

Zouden er in den hemel ook blijde en heerlijke verrassingen kunnen zijn voor den geloovigen bidder, die hier op aarde zoo menigmaal zich gedrongen gevoelt om voor ellendigen te bidden en wiens bidden door God verhoord is, zonder dat hij er hier kennis van gekregen heeft, en waardoor hij voor zelfverheffing is bewaard gebleven?

18

Gemeenschap met Jezus, hoe is dit mogelijk? Het heeft niets van sentimentaliteit het heeft plaats, wanneer men leeft in en door aanhoudend gebed, en daardoor kracht verkrijgt om inzonderheid de

zonden van het verborgen leven te bestrijden en te boven te komen. Hoe reiner geweten, des te meer gevoel van Jezus nabijheid: het opmerken van Zijne gebedsverhooring versterkt het geloof in Hem en bindt het hart aan Hem met de teederste banden.

19

Velen zeggen den aartsvader Izaäk na: „Ik weet den dag mijns doods niet,” maar kunnen zij er ook bijvoegen: ik vergeet den dag van mijnen dood niet?

20

Wij bekommeren ons misschien wel eens te veel om van onze christelijke gevoelens en daden iets te laten blijken, bij de gedachte, dat men na onzen dood wellicht verkeerd over ons zal oordeelen. Wij moesten eigenlijk daaraan niet hechten, wanneer wij toch in vrede mogen ontslapen door het geloof in Christus, wat hinder kan dan het oordeel der menschen ons toebrengen. Wij zullen toch niet minder gelukkig zijn, al worden wij door menschen niet als zaligen beschouwd en de uitbundigste lofuitingen na ons sterven baten ons niet, als wij geen deel aan Christus gehad hebben. Wij kunnen niet te eenvoudig van gemoed zijn en moeten ons vooral voor de minste roemzucht wachten.

21

Op reis naar een onbekend land is het eene groote vertroosting te weten, dat wij daar iemand hopen te ontmoeten, dien wij kennen als onzen vriend, die daar onze woonplaats en werkkring beschikt heeft. Christenreiziger naar de eeuwigheid! heb gij dan ook goeden moed, want de Heer Jezus is vooruitgegaan om plaats te bereiden en Hij wacht u.

22

De ongerechtigheid der wereldvrienden spreekt zich openlijk uit, maar het werk des Heeren blijft meestal voor het oog der menschen verborgen; men kan dus moeilijk beslissen welk werk is heerschende. De toekomst zal het aan het licht brengen. Dat er maar veel worde gebeden om verbreking en vernietiging van de macht der duisternis.

23

Als ons iets ten nadeele van een medemensch verhaald wordt, moeten wij dit niet aan anderen vertellen, indien het niet noodig is. Het moet alleen onze vreugde zijn om het goede van anderen, zoo wij dat vernemen te verbreiden, dat is liefde; maar het kwaad te verspreiden komt uit geen liefderijk hart voort. Keeren wij liever tot onszelf in en letten wij op onze eigene gebreken tot onze verootmoediging voor God.

24

Zonder ootmoed kan er geen waar geloof zijn.
Zie den hoofdman te Kapernaüm.

25

Wat is het ongeloof toch onbarmhartig jegens de-
genen, die nog eene heilige vrees bezitten voor
het oordeel des Heeren; het doet alle moeite
om die vrees weg te spotten en als kinderachtig
te bestempelen. Zoo verleidt men eenvoudigen tot
datzelfde verwerpen van de verschrikkingen Gods,
en het bloed der ongelukkigen zal eens van de
hand des verleiders worden geëischt, geene
barmhartigheid zal hun ten deel vallen.

26

Hoe komt het dat oude menschen zooveel be-
hoefte gevoelen aan eene vriendelijke omgeving
en bejegening. Zou het bij geloovigen ook veroor-
zaakt worden, door dat zij zich der Engelen en der
Zaligen omgang voorstellen en daarnaar verlan-
gen, en nu ook zooveel te gevoeliger zijn en zich
bedroeven, dat vele menschen niet zoo liefderijk
met elkander omgaan?

27

Het is niet bevorderlijk aan eigen zielrust en
vrede om altijd op de gebreken van anderen te
letten, al zijn zij soms moeilijk om te verdragen.

Ook is het niet goed om over die gebreken steeds ongunstig te spreken, dan wordt het bij ons eene neiging tot vitten en wij veroorzaken onaangenaamheden en twist, want niet een ieder is zoo geduldig om vitzucht te verdragen.

28

Is er volgens Jezus' zeggen, blijdschap in den hemel bij de Engelen Gods over éenen zondaar die zich bekeert, dan mogen wij aannemen, dat er elken dag stof van vreugde is bij de Engelen; of is dat te ruim gedacht? Mogen wij niet hopen, dat er van de 1400 millioen menschen op deze wereld dagelijks ten minste één getrokken wordt uit de macht der duisternis en overgebracht in het Koninkrijk van den Zoon van Gods liefde?

29

Er moet geen dag voorbijgaan, waarop de Christen niet ernstig bidt om de overvloedige uitstorting van den H. Geest. In de eeuwigheid zal het bekend worden en verrassend misschien blijken, wat die gebeden door Gods zegen hebben uitgewerkt.

30

De Heer Jezus spreekt van achter Hem te willen komen, men heeft dien Heiland niet

begrepen, als men een leerstuk vaststellende van 's menschen zondigen toestand, volgens welken het willen niet meer mogelijk en eene leer van genade waarin het willen niet meer noodig is.

Wilt gij? vraagt de Heer; nooit vraagt Hij: kunt gij? nooit zegt Hij: gij kunt niet. Hij reikt ieder de hand, die, al is het bevende, zegt: „Ik wil.” Hij vraagt niet naar het kunnen, omdat Hij zelf bij ieder die wil, de kracht wekt tot het kunnen; het geknakteriet breekt Hij niet, ende rookende vlaswiek bluscht Hij niet uit.

31

Licht, warmte en een vriendelijk gezicht zijn onschatbare genoegens in het leven.

32

Partijzucht is eene onbegrijpelijke krankzinnigheid, die het gezond verstand verderft.

33

Indien men zelf geen vrede heeft, kan men geen vrede verkondigen.

34

Als wij door onzen hoogmoed, bitterheid of onrechtvaardigheid en door onze zelfzucht tegenstand opwekken en ondervinden, dan kunnen en

mogen wij ons niet ijdel verbeelden, dat wij dat als Christenen lijden, wij ondervinden het dan juist om hetgeen in ons nog onchristelijk is en onze God tuchtigt ons dan, opdat wij zouden loslaten, wat ons in Zijn heilig oog bevlekt.

Alleen dan, als het waarlijk het leven Gods is, dat tegenstand opwekt, mag de gelijkvormigheid aan het lijden van Christus onze troost zijn.
(Zie Rom. 8 : 17.)

35

De wereld is daarom zoo onvermoeid in hare vijandschap tegen Christus, omdat Hij met Zijn woord en Geest haar niet met rust laat.

36

De atmosfeer des engeloofs is stiklucht, die ons ziek maakt en doodt.

37

De menschen spreken gewoonlijk veel van doen en laten, maar de H. Schrift veel van het bedenken.

38

Wie door het geloof zeker mag zijn van zijne zaligheid moet zich door de vrees voor de sterfensuren niet al te zeer laten beheerschen, want de getrouwe Heiland maakt voor de zijnen het

sterven licht. Reinheid bovenal van het verborgen leven geeft de meeste kalmte.

39

Spurgeon zegt ergens: „het denkbeeld wil er bij mij nooit in, dat er meer verlorenen dan gezaligden zullen zijn; want ik vind in de Schrift dat een getal, dat niemand kan tellen, zalig zal worden; maar nergens vind ik, dat een getal dat niemand kan tellen, zal verloren gaan.

40

Het is lichter geheel te zwijgen dan in zijn spreken niet te ver te gaan.

41

Er wordt door sommige Christenen met veel roemzucht over hunnen strijd gesproken, maar het is eigenlijk de bewarende genade van God, die zij liever in stilte moesten danken.

42

Als men bedrevene zonde met rechtzinnigheid en met het ijveren daarvoor zoekt te bedekken, dan is er van de bekeering, die men daardoor voorwendt, niet veel te verwachten.

43

Men moet niet te beschroomd zijn om zijne kleine zorgen den hemelschen Vader bekend te

maken en zijne bijzondere wenschen, die ook op het tijdelijk leven betrekking hebben. Hem voor te dragen; dat kinderlijk vertrouwend naderen tot Hem is Hem welgevallig en Hij bekroont het met Zijnen zegen; de ervaring leert, dat Hij dikwerf ongedacht, het een en ander doet samenloopen en medewerken om onze wenschen te vervullen. De eenvoudigen en kinderlijk gezinden hebben veel voor. Zij verwerven een schat van vreugde.

44

Hoe meer het verlangen in de ziel is naar het gezelschap der Engelen, des te meer zal de hemelschgezinde Christen zich toeleggen op vriendelijkheid en bescheidenheid, toegevenheid en hulpvaardige liefde; het moet er ons steeds om te doen zijn om den Engelen gelijk te worden.

45

Het ijveren voor de eer van God en van Christus moet niet zijn een ijveren tegen hen, die daaraan te kort doen en die miskennen. Vijandschap tegen dwaling moet geen vijandschap zijn tegen hen die haar volgen; door zachtmoedige liefde moet men hen trachten te winnen voor de waarheid.

46

Er is een kunstmatig geloofsleven, dat gehecht doet zijn aan allerlei vormen; het kan gepaard

gaan met oprechtheid des harten, maar het kan ook eene zelfgenoegzaamheid worden, die valsche rust en vrede geeft. Men verkieze daarom een natuurlijk geloofsleven, dat zich vrij beweegt.

47

Onder de groote zegeningen van een zending-feest mag wel gerekend worden, dat de afloop van zulk een feest van duizenden een getuigenis geeft aan de wereld van eene orde- en vredelievende stemming der naar huis gaande feestgenooten. Welk een onderscheid met het eindigen van de meeste feesten der wereld! van een tiende gedeelte, dronkenschap, losbandig, vechtpartijen, enz. volgen gewoonlijk.

48

Er is eene zoogenaamde Leergerechtigheid zeer onderscheiden van de gerechtigheid des geloofs.

49

Gelijkvormig te zijn aan het beeld van Gods Zoon brengt dezelfde heerlijkheid aan als waar-toe de mensch oorspronkelijk bestemd was.

50

Menig lied in de toekomst zal zijne toonen ontleend hebben aan de smarten die op aarde geleden werden.

51

Vele menschen zeggen wat zij doen, maar doen niet wat zij zeggen.

52

Een leeraar moet niet te veel naar bevindingen vragen in het bijzijn van meer toehoorders; dit wekt zoo ligt hoogmoed op en ook wel huichelaarij.

53

De achting en eer door huisgenooten aangedaan, heeft meer waarde dan die van anderen, die ons niet in onzen dagelijkschen omgang kennen.

54

Het onvermogen ten goede wordt even als het water van Pilatus gebruikt om de handen in onschuld te wasschen, maar het geweten wordt er niet door gereinigd.

55

Van het getrouw bezoeken der gemeente mag een Evangeliedienaar de meeste vrucht zijner prediking verwachten.

56

Als uw geweten krachtig spreekt dan zult gij

aan de sentimenteele onbepaaldheid uwer vrijzinnige godsdienstigheid niet genoeg hebben.

57

Ootmoedige zelfkennis is een zekerder weg tot God dan diepzinnig zoeken naar wijsheid.

58

Alle vertooning van Godsvrucht en heiligheid heeft geene waarde zonder reinheid van hart en leven. Waar God in het verborgene wordt gediend en gevreesd, openbaart zich onwillekeurig het heiligen.

59

Wij komen met onzen hoogmoed en eigenwaan de enge poort niet door.

60

Het geloof kan bidden, de ootmoed wil bidden; het geloof kent God, de ootmoed zoekt God.

61

Wie niet kan bidden, kan wel soms in eigen kracht opstuiven en een geweldigen aanval doen, maar wanneer het er op aankomt om eenvoudig vol te houden in den aangevangen strijd, dan blijkt zijn onvermogen.

62

Gods liefde doet den ouderdom gepaard gaan met allerlei zwakheid en gebrek, opdat de dood ons niet als een roover in de woestijn overvalle.

63

Het is een eigenaardig kenmerk van het kleingeloof, dat het groote teekenen begeert, terwijl de geloovige in het kleine het groote leert zien.

64

Het verstand, dat de leer over den Heer J. C. vaststelt, is koud en verwijdt zelfs vrienden van elkander; het gemoed, dat de liefde tot den Heer koestert, is warm en verbindt de harten zelfs van vreemden.

H. d. G.

65

Volgens het Evangelie bezit en verwacht de Christen drie kronen:

1. de kroon des levens.

Jac. 1 : 12. „Zalig de man, die de verzoeking verdraagt, want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heer beloofd heeft dengenen die Hem liefhebben.”

2. de kroon der rechtvaardigheid.

2 Tim. 7 : 8. „Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb

het geloof behouden; voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heer, de rechtvaardige rechter in dien dag geven zal en niet alleen mij, maar ook allen die Zijne verschijning hebben lief gehad."

3. kroon der heerlijkheid.

1 Petr. 5:4. „Als de overste Herder verschenen zal zijn, zoo zult gij de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen."

65

Ik geloof aan de waarheid van het woord omtrent de Engelen Hebr. 1:14: „Zijn ze niet allen gediensdige geesten, die tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen.

Engelen bewaren en omringen ons onzichtbaar, maar wij moeten rein van harte zijn; zoodra wij onreine en zondige gedachten koesteren of onheilige daden verrichten, dan verwijderen zij zich en de gevolgen onzer verkeerdheden worden niet van ons afgewend.

66

Menschen beoordeelen het hart naar de woorden. Jezus beoordeelt het woord naar het hart.

Menschen vragen duizend dingen, eer zij u het misdrevene kwijtschelden. Jezus vraagt slechts ééne zaak. Menschen verdoemen den zondaar, maar beminnen de zonde. Jezus veroordeelt de zonde, maar heeft den zondaar onbeschrijflijk lief.

V. O.

67

Ieder mensch heeft de gewoonte om in zijn spreken eenige woorden te gebruiken, die gedurig voorkomende, meestal zijne gezindheid en stemming openbaren. Zegt bijv. iemand onophoudelijk, „hoe jammer, hoe naar, hoe ellendig,” dan is hij bezwaard en tobachtig; zegt hij: hoe heerlijk en prettig,” dan is hij opgeruimd. Een ongemakkelijk mensch haalt altijd oude koeien uit de sloot en zal zonder verwijt zelden iets bevelen. Een hoogmoedige is altijd kenbaar aan het gereed hebben van eenige bijnamen om anderen mede aan te duiden.

68

Bij vele menschen is de godsdienst meer eene zaak van het openbare dan van het bijzondere leven. Hun godsdienst staat op hunne stoep, maar komt in hunne woning niet binnen.

69

Het wordt gewoonlijk kleingeestig genoemd, en te recht, om den ernst des levens altijd te vertoon in een streng gelaat en houding en allerlei

uitwendigheden. De ernst moet door God worden gezien in onthouding van iedere verborgene zonde, in nauwgezetheid en teederheid van geweten en daarmee kan uitwendige vroolijkheid en een opgeruimd gelaat zeer goed gepaard gaan.

70

Hoe matiger en arbeidzamer een mensch is, des te aangenamer is zijn bed en ook zijn graf. Een dronkaard, een wellusteling slaapt en sterft niet goed.

71

Werkheiligheid en werkzaligheid.

Stel u voor, een vader heeft twee zoons. De een doet het hem opgedragen werk, maar zijne stemming is daarbij niet altijd goed, het werken behaagt hem niet recht, maar hij verricht het, om voor eenen gehoorzamen zoon gehouden te worden met hoop op belooning. En als hij zijn werk heeft verricht, zegt hij tot zijn vader: Ik heb alles volbracht. Wat heb ik nu verdiend? Dat is werkheiligheid.

De ander doet met liefde wat hem is opgedragen, is nauwgezet en getrouw en verheugt zich, dat hij eenigszins aan de liefde des vaders kan beantwoorden. Hij kont ook tot den vader en vraagt: Vader, hebt gij ook nog wat voor mij te verrichten, kan ik u ook nog in iets anders dienen en gehoorzamen. Dat is werkzaligheid.

72

Op een vrolijk uitgaan volgt dikwijls een treurig thuiskomen en op een lustig doorleefden avond een smartvolle morgen.

73

Zoek u nooit met opzet den smaad der wereld op den hals te halen, want daarmee kan men zichzelve behagen, en er loopt licht geestelijken hoogmoed onder, wanneer men toont haar niet te vreezen door hare beschimpingen als 't ware uit te lokken.

74

Het is eene treurige zaak, als alles ons schijnt tegen te loopen, te vergeten, dat God vóór ons is, maar het is nog treuriger zich alles te zien medeloopten, maar reden te hebben om te denken: God is tegen mij.

75

De gedachten der ziel drukken zich af op het gelaat des menschen; voor een fijnen menschenkenner zijn zij zichtbaar, wellicht ook voor Engelen en geesten, die ons onzichtbaar omringen. Ernstige waarheid, die ons vermaant, om steeds reine Godverheerlijkende gedachten te koesteren; aanmoedigende waarheid bij de voorstelling van de volk der getuigen, maar vooral bij de zekerheid, dat het oog des Hemelschen Vaders ons altijd gadeslaat en een welgevallen heeft in de herstelling van het verloren beeld Gods in ons.

76

De dood geeft uitzichten, die voor ons bedekt blijven, tot in het oogenblik zijner nadering. O! dat kan niet worden beschreven!

77

Gods Hemel begint, waar de Wereld in ons eindigt.
T. K.

78

Hij is een slecht Christen, die over zijnen tegenspoed mort, en daardoor de heilzame vrucht verderft, die God op dezen stam wil laten groeien.

79

De hoogmoed is een schaamteloze bedelaar.

80

Liefde zonder de waarheid is eene weekelijkheid, die de Godsdienst beleedigt, en eene verkeerd gewijzigde genegenheid, die de zielen laat verloren gaan, onder voorwendsel van ze te sparen. De waarheid zonder liefde is eene barsche gestrengheid, die alles bederft om alles te verkrijgen en die afbreekt in stede van op te bouwen.

81

Waar de gebeden als blanke duiven ten hemel stijgen, daar worden de zwarte raven der bezorgheid uit het hart verdreven. *

82

Het is niet de hoeveelheid, die wij bezitten, maar de hoeveelheid, die wij genieten, welke het geluk bepaalt.

83

Zorgen en bekommelingen zijn ongenoodigde gasten, maar menschen, die gewoon zijn te tobben, zenden zelfs het leed een wagen te gemoet om het als een gast thuis te halen.

84

Die niet aanhoudend aan den Hemel denkt, kan niet recht voor den Hemel leven.

85

Wat is een recht leven voor den Hemel? Niet zoozeer en alleen vrome gesprekken te houden: maar getrouw en ijvering in roeping en werkkring hier op aarde te verkeeren met een oog op den Heer, Wien men rekenschap is verschuldigd.

86

De Heer wil, dat zijne discipelen niet uit de wereld zich afscheiden, niet aan de wereld zich aansluiten, maar van de wereld zich onderscheiden zullen, om juist alzoo haar tot zegen te worden.

87

De profetie is het licht der geschiedenis en de sleutel harer raadselen.

88

- De liefde in het hart, den vrede in de ziel en het gezang in den mond, dat geeft voorsmaak van Hemellevens.

89

Hoe schoon valt het licht van Gods Woord op den stamboom der menschheid! Alleen het geloof heeft het recht om in gezonden zin van menschenwaarde te spreken, omdat het tegenover de stofvergoding aan de belijdenis vasthoudt: „wij zijn Gods geslacht.”

Gij, o mensch! zijt het eigen kind des Vaders, de jongste zoon des huizes, maar... de verlorene, en — wederaangenomene, zoo... gij wederkeert.

90

*

Wie kan de zorg en waakzaamheid voor de zuivere leer der Openbaring Gods veroordeelen? — Maar hoe licht wordt het goede overdreven of wordt men eenzijdig vooringenomen, partijdig, twistgierig, als het leerbegrip gewetenszaak wordt en het Christelijk leven bijzaak is, als Godsdienstijver de liefde vergeet, als geestelijke hoogmoed de nederigheid buitensluit en onverdraagzaamheid de plaats der verdraagzaamheid inneemt.

V. d. H.

91

Spoedig houdt men ons voor overdreven en dweepzuchtig, als wij ons Christus niet schamen en Hem trachten te belijden voor de menschen.

92

Vele menschen passen de woorden „met tranen zaaien,” op zich zelven toe, maar storten alleen tranen zonder te zaaien.

93

Ware ootmoed is een parel uit den schat van Jezus' leven. Zij is de wetenschap aller Godzaligen.
T. v. K.

94

Hoe meer gelijkvormigheid aan Christus' beeld, des te meer vrede in de ziel.

95

In het verborgen leven van den Christen wordt soms het toegeven aan zondige lusten met bittere tranen beweend. Is daar ook ontferming Gods in te zien, die de zonde voor eenige oogenblikken laat heerschen, opdat er meer verootmoediging en strijd en vasthouden aan Zijne genade uit zou voortvloeien?

97

Hoe eenvoudiger men van gemoed mag zijn, des te meerder en hoogere dingen worden zonder moeite verstaan, want van boven moet het licht der kennis komen.
T. v. K.

98

Een Evangeliedienaar moet niet beloond willen worden door menschen.

99

Veler onstuimige bekeeringsijver openbaart de dwaze meening, dat het werk Gods van hen afhangt.

100

De voorstelling van het ideaal van het Christelijk leven heeft meer kracht tot opwekking ook van onbekeerden, dan de vrees voor hel en verdoemenis.

101

Poovere waarheid, die door een heirleger vrijzinnigen zou kunnen omvergeworpen worden, armzalige kerk, die de vrijheid aan banden zou leggen om uwen God niet te verliezen: dan is uw God een afgod, uwe waarheid geene waarheid.

C. d. l. S.

102

De ultra-orthodoxe prediking, uit behaagzucht, oogst steeds wrange vruchten, want die zulke prediking begeeren, zijn nooit voldaan, eischen steeds meer en werpen dan de predikers uit, die hunnen lof gezocht hebben.

103

Bij getrouwen en ijverigen arbeid in de dienst van den Heer, komt er zoo licht bij ons zelfverheffing in het hart en een denken aan de eerekroon en de vervulling der heerlijke beloften; die voorstelling mag wel tot opwekking dienen, als wij

maar niet vergeten, dat wij als arme zondaars moeten behouden worden.

104

Heerlijk voorzeker is de verwachting, maar die alleen met het ootmoedig zondaarsgeloof is verbonden, want het Evangelie spreekt van eene gelijkvormigheid aan Christus' beeld, als beschikking van God. De Heer Jezus belooft zijnen vrienden een zitten op zijnen troon, een heerschen met Hem, Hij noemt hen ook het licht der wereld en Hij zal op hen schrijven Zijnen nieuwen naam.

105

God is te rijk om de zaligheid te verkoopen, wij zijn te arm om er voor te betalen.

L.

106

Een leeraar moet niet door heerschzucht schrik en angst verwekken, dan bevordert hij huichelarij.

107

De Satan heeft onder zijne knechten er vier, die veel kwaad doen, vooral aan jonge menschen. Zij heeten:

- 1 daar is geen gevaar.
- 2 alleen maar eens.
- 3 ieder doet het.
- 4 straks.

108

Het uitspruiten van al de vruchten des Geestes

te gelijk is het beste kenmerk van geestelijken wasdom; het gaat als in de natuur in den Lentetijd. Als de bron des levens vernieuwd is, komen alle deugden als uit eenen stam daaruit te voorschijn.

109

Het huiselijk geluk door vrede en eensgezindheid hangt dikwijls af van de liefde tot orde.

110

Er is in de stilte der Natuur iets Godsdiens. De stilheid der ziel is reeds een lofzang, die uit Zion opklimt. (Ps. 65 : 1.)

111

Het is onbegrijpelijke langmoedigheid van God, na een lang leven vol zonden gedurig wel beleden en betreurd, maar toch, weder opnieuw bedreven, nog niet verworpen te worden, maar altijd den troon der genade toegankelijk te zien; wel een bewijs, dat God geen lust heeft in den dood des zondaars, maar daarin, dathij zich bekeere en leve.

112

De liefde is het welriekende van het geloof, het licht der hoop en het innige en gelukzalige leven Gods.

113

Een vast geloof is de beste theoloog.
Een braaf leven de beste wijsgeer.

Een zuiver geweten de beste advocaat.
Eerlijkheid de beste staatsman.
Matigheid de beste doctor.

*

114

Het hart is het beste gebedenboek.

115

Bidden moet aanbidden zijn, het uitstorten van de
ziel voor God, gelijk Hanna deed. 1 Sam. 2 : 1—10.

116

Er is zooveel kermend Christendom dat geheel
anders zou zijn, wanneer er meer gesteund werd
op hetgeen God ons gegeven heeft.

117

Er wordt in de wereld veel muziek gemaakt
en heerlijk is het uitvoeringen bij te wonen,
vooral van die treffende Godsdienstige stukken
van Bach, Mendelzon en Haydn, maar gelukkig
hij die bij al het genot dat hij daardoor smaken
kan, zich steeds voorstelt het zingen der Engelen
te zullen hooren en die verlangt eens met hen
mede te zingen.

118

Hoe kan men elkander het leven aangenaam
maken door vriendelijkheid en toegevendheid,
als wij het egoïsme maar meer en meer afleg-
gen dat ons daartoe zoo ongeschikt maakt. Waar-
lijk wij kunnen reeds hier een voorsmaak van

het Hemelleven hebben en er ook meer en meer voor bereid worden; het zijn toch gewoonlijk nietige en beuzelachtige dingen, waarover wij soms zoo haspelen kunnen.

119

Indien de sommen gelds, die aan het misbruiken van spijs en drank, aan tafelgenot en weelde, aan wijn en geestrijke dranken, aan allerlei lekkernijen en versnaperingen verloren gaan, verstrekken konden tot betere voeding der arbeidende klasse hoe zou de welvaart en de gezondheid der maatschappij er bij winnen.

V. d. H.

120

Het geloof kent geen vrees.

♣ Het kleingeloof heeft geene rust.

Het ongeloof wordt wanhoop.

121

Zouden innige vrome hemelschgezinde menschen niet wel eens ontmoetingen met Engelen kunnen hebben....?

122

Als in den ouden dag ons vrienden door den dood ontvallen of als men van wege onze zwakheden en gebreken des ouderdoms ons meer en meer ontwijkt of ignoreert, dan moeten wij maar veel aan het gezelschap der Engelen denken en daarnaar verlangen.

123

Vele Christenen klagen, dat zij op hun bidden om vergeving geene verhooring schijnen te ontvangen en geen rust en vrede verkrijgen; komt dit ook daarvan, dat zij alleen de geruststelling verlangen zonder de gemeenschap met God te begeeren?

124

Wij hooren gedurig van verschrikkelijke rampen, waarbij honderden menschen jammerlijk omkomen of allersmartelijkst worden gewond; hoe dat overeen te brengen met een wijs en liefderijk bestuur van God? dat is de vraag van het ongelooft, maar het ootmoedig en kinderlijk geloof van den Christen, die God vreest, is er zeker van dat God, die niet antwoordt van Zijne daden, de allerwijste en genadigste bedoelingen heeft en dat er meer goed uit het kwaad voortkomt dan het kwaad teweegbrengt; daarbij worde nooit vergeten, dat de zonde op de aarde heerscht, en dat er eene rechtvaardige vergelding is.

125

Het is gemakkelijker eenigen tijd geheel onvoorbereid tot wetenschappelijk ontwikkelde menschen te spreken, dan een uur even zoo onvoorbereid, tot kinderen het woord te voeren om hen werkelijk te onderwijzen.

126

Gelukkig hij, die zijne aanstaande verhuizing naar de Eeuwigheid met blijmoedig verlangen te gemoet ziet, zonder daartoe gedrongen te worden door de onvolmaaktheden des tegenwoordigen levens: neen, werken terwijl het dag is, eer de nacht komt, dat moet hier hoofddoel blijven, dan zal het verlangen van zelf meer en meer met verrukking worden gevoeld en steeds nieuwen aandrang tot werken geven.

127

Bij al wie één is met Christus, wordt door het geloof een nieuwe, een hemelsche levenskiem in het hart gelegd, die de dood niet vernietigen, maar alleen ontwikkelen kan.

128

Indien lasteraars en kwaadsprekers eens ééne maand stom konden zijn, hoeveel rust zou het in huisgezin en gemeente geven.

129

Bejaarde Christenen, die door de hope op het Hemelsch Vaderland leven, hebben nog gedurig te strijden tegen aardschgezindheid en gehechtheid aan het leven en deszelfs betamelijk genot. Dat maakt den teeder godvruchtigen en gemoedelijken Christen wel eens bezorgd, maar, als hij in waarheid kan zeggen, dat de Hemel hem boven alles begeerlijk blijft, dan mag hij getroost zijn door

de gedachte, dat een betamelijk levensgenot, met dankbaarheid genoten, door God niet wordt afgekeurd en dat zijn Heer, als het op 't sterven aankomt, de ziel zijner vrienden losmaakt van elken band, die haar nog aan het aardse verbindt.

130

Het is zoo goed om iederen morgen bij ons ontwaken te denken, „Heden kan de Heer voor mij komen”, en ons zelve dan te beproeven of wij Hem met gerustheid kunnen ontvangen. Oude menschen moeten dit vooral niet vergeten.

131

Hoe verschrikkelijk moet de dood voor onzen Heer geweest zijn, die in zijne reine menschheid geene kiemen des doods had, gelijk wij zondige menschen, maar Die nu in onze plaats zonde voor ons werd gemaakt. De laatste oogenblikken aan het kruis, bij de duisternis in zulk eenen toestand, verklaren eenigszins zijne klacht: Mijn God, Mijn God waarom hebt gij mij verlaten?

132

De drie zwaarste lijdensstunden in Jezus' leven waren: Zijne verzoeking in de woestijn, zijn lijden in Gethsemané, en de drie laatste uren van zijn lijden aan het kruis.

133

Welke allersmartelijkste uren ook van lichame-
lijk lijden waren de laatste van onzen Heer aan
het kruis; geene verkwikking of lafenis, dan alleen
de spons met edik, dat eigenlijk geene lafenis
was, en dat nog onder hoon of spot Hem toege-
reikt, onder zulk eenen brandenden dorst. Welk
een onderscheid met de omstandigheden waarin
vele menschen sterven, die omringd zijn van
hunne betrekkingen, die alle liefde betoonen om
verkwikking en lafenis aan te brengen. Mochten
wij onder zulke omstandigheden stervende, dan
het oog op onzen Heiland gevestigd houden, die
om onzentwil zooveel heeft uitgestaan, opdat het
ons aan niets zoude ontbreken! —

134

Wat is de genadeleer toch heerlijk om ons
allen hoogmoed af te leeren. Eer- en roemzucht,
zelfs over werken van geloof en liefde is nooit
geheel van ons geweken, zelfs ons belijden en
getuigen van Christus is er mede besmet en onze
hoop! ach, zij wordt dan gekweekt op onzen eigen
akker. En dit alles zal ons ontvallen, als wij voor
onzen Rechter verschijnen moeten.

135

Ik geloof, dat het in den tijd der beproeving,
die over de gemeente van Christus komen kan,
blijken zal, dat het woord des levens voor meer-
deren is gezegend geweest dan wij gedacht heb-

ben: het uitgestrooide zaad zal ontkiemen en vruchten dragen, want Gods woord keert niet ledig weder en dan zal het blijken, hoevelen er voor Christus zijn gewonnen, die dan met vrijmoedigheid voor Hem en zijne zaak zullen uitkomen. Denken wij toch niet ongunstig over 's Heeren werk aan de harten.

136

„Die een iegelijk mildelijk geeft en niet verwijt“, zegt Apostel Jacobus van God, en wijst daarmede tot onze beschaming op dat Goddelijk voorbeeld, aan hetwelk wij gewoonlijk zoo slecht beantwoorden. Het vitten en verwijten kan zulk eene gewoonte bij ons worden, zelfs bij het betoonen van goedwilligheid aan onze medemenschen, die dan onze weldaden dikwerf zeer duur van ons ontvangen en er geene blijdschap over gevoelen, omdat zij door verwijtingen zoozeer verbitterd worden. Bidden wij toch maar veel om een liefderijken geest en denken wij aan Jezus' woord. „Weest dan volmaakt, gelijk uw Vader in de hemelen volmaakt is.“

137

De klank van het geld is machteloos tegenover de nooden der ziel. Aan het hart van een medemensch kan men nog uitveenen en hij weent met ons, maar goud en zilver blijven koud.

138

Het dagelijksch bidden om vergeving van zon-

den is op zichzelve niet genoeg om zich voor bekeerd te houden, als er niet werkelijke afstand van en strijd tegen de zonde mede gepaard gaat, en er lust in het harte is, om ook in het verborgene voor God te leven. Ach, hoevelen vleien zich met den weg van boete, maar kennen de zelfverloochening nog niet: geene vrees voor straf alleen moet ons tot God brengen, maar de dorst naar Zijne gemeenschap.

139

Wat men zich van ontmoetingen en genietingen na het sterven voorstelt en bij eene rijke verbeelding met verrukking verwacht, zal misschien geheel anders in werkelijkheid zijn, maar wij behoeven daaromtrent geene teleurstelling te vreezen. Wat God heeft bereid voor degenen die Hem liefhebben, zal alle verbeelding te boven gaan, en niet minder zijn dan wij ons hebben voorgesteld.

140

Bij het ontvangen van erfenissen of legaten is men meestal tot het een of ander verplicht overeenkomstig den wil van den erfflater; is het zoo ook niet met de Hemelsche erfenis; kan het onverschillig zijn hoe men zich omtrent Gods geboden gedraagt, als men zich Zijn erfgenaam mag noemen?

141

Erfgenaam Gods en medeërfgenaam van Christus is de hoogste Adellijke titel.

142

Hoe gelukkig is het eene vaste hoop te bezitten op de beloofde zaligheid des Hemels. In gezonde krachtvolle levensdagen schijnt het sterfuur nog zoo ver verwijderd en dan is het voor den aardschgezinden mensch vrede en geen gevaar, en toch is het gevaar te aller ure aanwezig; wanneer men oud en krank is, wordt die waarheid meer voor den geest gebracht met eene waarschuwendende stem en toch nog dikwijls weinig geteld: hoe allernoodigst is daarom de zekere hoop levendig te houden en aan te kweeken. Zoo wordt men bevrijd van stervensvreeze, ook voor het onverwacht sterven en men vertrouwt zich te aller ure aan den machtigen en getrouwen Herder en zegt: „al ga ik ook in een dal der schaduwe des doods, ik zal geen kwaad vreezen, want ik ga naar huis. De Engelen worden ook voor mij uitgezonden om mij te geleiden.

143

Hoevele duizenden gaan er dagelijks de eeuwigheid in, velen, ach, het is te vreezen, in verwijdering van God en rijp voor het eeuwig verderf; maar hoevelen ook waarover wij onze gedachten niet kunnen uitspreken, geen besliste godloozen; maar toch ook geene openbare volgelingen van den Heer. Wij moeten hierover maar niet diepzinnig willen denken, en vooral geen oordeel, hetzij gunstig of ongunstig willen uitspreken, maar des te nauwkeuriger op ons zelven letten en beproeven

of wij waarlijk vrede en hoop hebben door geloofs-
verbintenis met Christus den Heer.

144

Beproevingen en smarten zijn dikwerf voor ons
mensen, wat in de Natuur een verhoogde warm-
tegraad is voor het uitgestrooide zaad, dat koud
en zonder leven in den grond lag: het zaad be-
gint te ontkiemen en belooft wasdom en vrucht.
Zoo ook het zaad des woords: het ligt menigmaal
schijnbaar dood in het hart, maar God de Heer
wekt leven en warmte in de harten, als Hij met
Zijne bezoeken komt en het uitgestrooide zaad
is niet meer onvruchtbaar.

145

Woorden en handelingen van liefde van God
brengen den zondaar nog eerder tot verootmoedi-
ging dan strenge wetprediking en oordeelen; de
laatste werken veelal vrees, indien niet lastering
bij een verhard gemoed. De stem der liefde breekt
eindelijk het verstokt gemoed.

146

Twijfelzucht en ongeloof is ook de zonde die
den geloovigen Christen lichtelijk omringt: hier-
door ontstaat de begeerte wel eens in het hart
om door een zichtbaar teken zekerheid te ver-
krijgen, en in zijn geloof versterkt te worden, doch
wij moeten niet uit het oog verliezen, wat de
Heer tot Thomas heeft gezegd: „Zalig die niet
zullen gezien en nochtans zullen geloofd hebben.”

Beter is dan het ernstig aanhoudend gebed om versterking van het geloof. En wij moeten vragen: zou zulk een begeerd teeken wel op den duur de twijfelzucht en het ongeloof onmogelijk maken? Ach, wie zijn wij zwakke licht verleidbare menschen, zijn wij bestand tegen de scherpzinnige redeneringen van de ongeloovige wetenschap? Houden wij ons liever dicht bij het woord en bij het ernstig gebed en de Heer zal ons kracht schenken om te blijven gelooven en met lijdzaamheid te verwachten, wat wij nog niet zien.

147

„Gij bidt en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt.” Dat woord van Jacobus wordt dikwijls misverstaan, omdat het niet in deszelfs verband gelezen wordt; en men is dan niet tevreden met zijn bidden, als men geene schoone woorden heeft kunnen vinden om daarmede tot God te naderen. Ach, laat ons toch bedenken, dat de Heer niet zoozeer op woorden let noch om de woorden verhooring schenkt, maar het hart van den bidder kent en reeds eer hij zijn gebed heeft ontboezemd, met genadig welgevallen de stemming beschouwt, in welke hij de toevlucht tot God neemt; de aandrang van het hart om God zijne nooden te klagen, de dorst naar God, is reeds voor Hem een gebed dat hij verhooren wil.

148

Wij moeten altijd denken, dat de Heer nog onein-

dig meer geloovige en gehoorzame discipelen heeft, zelfs onder degenen die niet met ons medegaan, dan wij ons kunnen voorstellen. D. C.

149

Ach, dat wij ons toch niet in staat en gerechtigd achten om de waarde des geloofs van anderen te stempelen.

150

Kennis der waarheid is geene kennis der geloofsleer op zichzelve, maar het erkennen van de waarheid in de geloofsleer uitgedrukt. S.

151

Door het geloof in Jezus' offer onzer verzoening hebben wij eenen vasten grond gevonden, waarin ons anker eeuwig houdt.

152

Wie zal niet gaarne verzekerd zijn, dat hij in Gods liefde deelt: wij spreken hier niet van de algemeene liefde Gods tot de menschen, waarmede velen zich lichtvaardig vleien en geruststellen, maar van Gods bijzondere verkiezende liefde, waardoor wij verzekerd zijn van in Gods gunst te deelen en Gods heil in de eeuwigheid met blijmoedig vertrouwen verwachten en hopen. Van die liefde wordt men verzekerd, als er waarlijk edele beginselen in het hart ontstaan en aanhoudende strijd plaats heeft tegen alle, ook verborgene, zonde; als er lust is tot heiligmaking

en werkelijke afsterfing der zonde. Het is onmogelijk zich daarop te kunnen verhoovaardigen, of daarvan een grond van hoop te maken, want het is geen eigen werk, maar Gods werk in ons door zijnen H. Geest, en dat is een bewijs zijner onveranderlijke liefde. Als dus ons geweten ons getuigenis geeft, dat wij waarlijk door gebed en strijd de zonde in ons tegengaan en meer en meer in ons overwinnen, dan kunnen wij tot onze blijdschap en troost het daarvoor houden, dat God ons liefheeft en voor eeuwig behouden zal.

153

Vergeving om niet. Zulk een woord noemt Luther de dood der eigengerechtigheid en der Roomsche kerk.

154

Waarom wil men toch op eene andere wijze behouden worden, dan God ons wil behouden? vroeg Da Costa.

155

Op het gebied van God behooren vrede en waarheid onafscheidelijk bij elkander, want waarheid zonder vrede is twist, en vrede zonder waarheid is eene valsche vrede.

156

Plaats Christus in den verwardsten ingewikkeldsten toestand en de orde herstelt zich. Ja Hem in het midden te plaatsen is niet alleen het

kerkherstel maar ook het staatsherstel en het zielsherstel, want van Hem gaat de H. Geest uit en deze is eene orde-herstellende kracht.

157

Wilt gij bestraffen, begin met te prijzen, dat neemt de drift weg.

158

Nederigheid, reinheid en liefde zet schoonheid bij aan het middelmatigst gelaat; een schoon gelaat zonder die deugden is niet aantrekkelijk.

159

Men klaagt tegenwoordig zeer over het verkeerd gedrag der dienstboden en er heerscht ook bij velen groote lichtzinnigheid en ontrouw, een geest van wereldliefde en hoogmoed, waardoor velen zich boven haren dienstbaren stand verheffen en zich in kleeding en opschik met hare meesters en meesters gelijkstellen, maar zou niet een deel der schuld aan de heeren en vrouwen moeten worden toegekend, die door hunne levenswijze maar al te zeer aanleiding geven, dat hunne onderhoorigen hun voorbeeld volgen? Die dan nog recht meenen te hebben om hun gedrag te verdedigen, met de betuiging dat zij het geld, dat zij aan opschik en plezier besteden door het werken verdiend hebben, terwijl hunne heeren en vrouwen veelal niet eens hunne schulden betalen die zij door een weelderige en kostbare levenswijze maken. Maar behalve dit, de klacht

over het verkeerd gedrag der dienstboden mag wel eens tot zelfonderzoek leiden. Is de behandeling van onze dienstboden wel altijd overeenkomstig met den Christelijken geest? Worden zij niet meer als slaven, dan als ondergeschikte huisgenooten bejegend? Die personen van minderen stand en gebrekkige opvoeding hebben toch ook gevoel en geweten en verdragen niet altijd geduldig eene harde bejegening noch de hoogmoedige vertooning van meerderheid, en de ondervinding leert, hoeveel zachtmoedige liefde, zelfs bij onwilligen kan teweegbrengen. Wanneer men daarentegen altijd op gebreken vit om iets gedaan te krijgen, altijd het vergeten verwijt, als men iets beveelt of een ongunstig vermoeden omtrent het karakter openbaart, dan verwijdt men de harten van zich, verwekt ongeduld, bevordert kwaad humeur sticht alzoo onrust en twist en verstoort den vrede, die elk gezin zoo gelukkig kan maken. Hoeveel beter is het, wanneer zachtmoedige liefde geduld heeft met de gebreken en het verzuim der dienstboden met vrolijkheid tot verbetering opwekt, prijst waar men prijzen kan en goeden moed inboezemt om te doen wat bevolen is. Men zal het ondervinden hoe men de harten kan winnen en lust en opgewektheid verlevendigen kan tot meerderen ijver en getrouwheid. En wat ware Christenzin, liefde voor God en Zijne dienst daartoe doen kan, behoeft niet gezegd te worden. Trachten wij dan ware geloovige nauwgezette Christenen te zijn en meer dan

wij denken, zullen wij bij onze dienstboden uitwerken.

160

Wat Zacheüs betuigde: „Zie, de helft van mijne goederen geef ik den armen” enz. — dit was zijn dankoffer voor de ontvangene genade. Zoo moet ook ieder Christen door een ernstig voornemen om zich in alles te verbeteren, zijn dankoffer brengen voor de verlossing hem door Christus aangebracht.

161

Het zich vastklemmen alleen aan een rechtzinnig leerstuk of systeem zal de ziel niet redden, maar het ootmoedig geloof in Jezus Christus en het aandoen van den nieuwen mensch.

162

Nuttig mag men de uitvinding van den Telegraaf noemen, die ons in zoo ongelooflijk korten tijd mededeelt wat op verre afstand gebeurt en onze berichten even spoedig naar ver verwijderde plaatsen overbrengt, wondervol mag die uitvinding worden genoemd, maar nog wondervoller is het, dat er voor den mensch hier op aarde eene gemeenschap bestaat met den Hemel, zoodat onze gebeden gehoord en verhoord worden op het zelfde oogenblik dat wij ze in ons hart hebben en ontboezemen, zie Jes. 65: 24. Jes. 58: 9a. Dan. 9: 20—23.

163

Een open oog voor onze zonden en een open hart voor den Heer Jezus geeft alleen vrede. —

164

Als wij soms werken voor het Godsrijk, dan willen wij zoo gaarne wat groots en veel doen, maar wij vergeten hoe God uit het kleine dikwerf veel groots kan doen voortkomen, een enkel goed woord op zijn tijd gesproken kan van groote gevolgen zijn, een beker koud water aan een discipel uit liefde voor Jezus, geeft een schat in den hemel.

165

Persoonlijk heil kan niet door het deelgenootschap aan eenig kerkgenootschap, maar slechts door persoonlijke gemeenschap met Christus verkregen worden.

166

Het geloof verzacht wat het niet kan wegnemen, ondersteunt wat anders zou bezwijken; doet hopen, waar anders wanhoop zou heerschen.

D. C.

167

Er is geen andere Hemel dan voor arme bedelaars, zooals de Verloren Zoon. Ziet opwaarts! daar is het feestmaal, daar is de Bruiloftsdisch; alle gasten hebben het feestkleed aan, maar zij

zijn opgeraapt geworden uit alle straten en wijken der stad, zij waren arm, verminkt, kreupel, blind. In dat gezelschap moet gij zijn zoo gij bij den Vader wilt wezen, in zijn huis. C. d. l. S.

168

Kinderen vertrouwen op hunne moeder allicht te veel en varen er toch niet slecht bij. Wij echter vertrouwen te weinig op God, en daarom zijn wij ook zoo arm aan vrede en vreugde, vooral wanneer wij midden in de verwarringen en duisternissen des levens verkeerden. F.

169

De kinderen dezer wereld hebben een' inwendigen eerbied voor eene ootmoedige en moedige belijdenis, zelfs wanneer zij daarover lachen als over een oud bijgeloof.

170

Zegevierend redetwisten en andersdenkenden bespotten en vernederen is geen bewijs van oprecht geloof.

171

Waar vinden wij zoo weinig stelselzucht en daarom zoo veel leven als daar, waar wij op ééne bladzijde lezen: „niemand kan tot mij komen, tenzij de Vader hem trekke,” en op de andere: „gij wilt tot mij niet komen, opdat gij het eeuwig leven hebt,” terwijl de eerlijke consciëntie op beide uitspraken Amen zegt.

172

De verhooring is door den Heer niet zoozeer toegezegd aan het opgewekte, maar aan het volhardende gebed.

173

De weg, dien de Heer gewoonlijk met de Zijnen houdt, is gewoonlijk anders dan wij menschen meenen, dat geschieden zal. Bij de bekeering juicht men even als Israel, toen het de Roode zee was doorgegaan; maar evenmin als Israël denkt men er aan, dat de weg door de woestijn loopt, waar wel palmboomen en waterfonteinen, maar ook dorre zandplaatsen te vinden zijn.

174

Het geloof in eene toegerekende gerechtigheid van Christus baat ons niet, zoolang wij den nieuwen mensch niet hebben aangedaan, die naar God geschapen is in ware rechtvaardigheid en heiligheid.

175

De genade maakt den mensch groot en houdt hem klein.

176

Het oordeel Gods is voor den geloovige kracht en steun in de wereld, maar het wordt voor den ongelooovigen de niet-stervende worm in het hart.

177

De onmacht om te gelooven is geenzins het „Ik kan niet” der physieke onmogelijkheid, maar het „Ik kan niet” van den zedelijken onwil.

178

De vloek der zonde kan niet worden weggenomen dan door hem te ondergaan.

179

„Gij hoort hen, die Uw heil verwachten,” zoo zingen wij met Ps. 65, dit is een zeer bemoeigend woord uit de Schrift. Als wij dit dagelijks zingen en door dat woord leven, dan is er geene donkerheid meer op onzen weg en geen twijfel behoeft ons meer te verontrusten; al wat wij voor onze ziel begeeren om zeker te zijn van onze zaligheid dat schenkt de Heer op het gebed.

180

Hoe onzeker is toch het leven, eene schrede slechts misschien tusschen ons en den dood! Gelukkig hij, die dat te aller ure, ja ieder oogenblik voor den geest heeft, zich bereid houdt. Hij heeft nimmer angst en vreeze en bezit eene levende hoop. Hoe dicht nabij kan de Hemel zijn met de lieflijke Engelen.

181

Alle goud is niet te vergelijken met één zucht van heilig verlangen naar boven; zonder dat verlangen te zijn, dat is sterven. Verlang! en gij zult weten te leven.

NEANDER.

182

Waar de oogen in de Gemeente meer opengaan
voor de waarde, die eene menschenziel heeft in
Gods heilige oogen, daar zal de liefde voor de
zending ook algemeener worden.

183

Als de macht en de vorderingen van het Moham-
medanisme ons met droefheid vervullen, dan
mogen wij aan Gods beloften denken, het hoofd
blijmoedig opwaarts heffen en de belijders van
den Islam met de volgende woorden toespreken,
die ik ergens las.

Ismael' van dorst versmachtend
In Mohammeds zandwoestijn,
Weet, dat Izak uw geleider,
Naar de levensbron zal zijn.
Daar hij zijn Messias groetend,
In den man van Golgotha,
Nieuwe Paulus, zal getuigen
Van Gods wondren van genâ.

184

In Christus' hooge priesterlijk medelijden ligt
de grond en de kracht van Zijne koninklijke heer-
schappij.

185

Rijkdommen baren zorgen, wanneer men ze
verkrijgt, geven onrust als men ze behouden wil,
maken ellendig als men ze misbruikt, en ver-
oorzaken smart wanneer men ze verliest.

186

Spreek slechts 15 minuten met eenen mensch,
dan kunt gij wel weten, of zijn schat in den
Hemel dan wel op aarde is.

187

Niemand is zoo arm, dat hij geen millionair in
den Hemel kan worden. F.

188

De rijke God geeft altijd veel meer dan Hij
neemt.

189

Een Duitsch spreekwoord zegt
Waar geloof is, daar is liefde,
Waar liefde is, daar is vrede,
Waar vrede is, daar is zegen,
Waar zegen is, daar is God,
Waar God is, daar is geen nood.

190

Het reizen door het leven, met een blik op
Jezus, dat is gelooven.

191

De Christelijke geloofswaarheden houden op
een zaak des harten te zijn, zoodra zij louter als
staatszaak gedreven worden.

192

Men verweekt het hart des te dieper in de
netten der zonde, naarmate men het hoofd te
meer met godgeleerde spitsvondigheden opvult.

193

Er is slechts één koninkrijk dat geenen ondergang kent of kennen zal, doch dat is niet een rijk louter van Christelijke begrippen van dwaalzieke menschen, maar het Rijk van den levenden Christus zelven.

194

Alleen dan wanneer het hart des menschen niet zijne eigene eer, maar het heil van allen liefheeft, wordt niet alleen voor hem zelven in de toekomst een' troon, maar ook voor allen een gelukkig verschieť verzekerd. Dat zal aan het einde der eeuwen blijken, wanneer de werelttroon bestegen wordt door dien grooten Koning, wien het heil van allen zoozeer op het hart woog, dat Hij om het voor allen te kunnen verwerven, voor zichzelven gewillig een kruis verkoos. d. L.

195

De natuurlijke trots van het onbekeerd gemoed verwerpt des Heeren Woord als dwaasheid.

196

De volgende woorden van Roozemeijer zijn in de tegenwoordige dagen lezens- en behartigenswaardig:

„Allerlei maatregelen van uitwendigen aard, die men aanwendt om de zaak des geloofs in kerk of maatschappij te doen triumfeeren, mislukken of stichten meer kwaad dan goed. Maar wat de

reddende liefde aanwendt voor weezen en ver-
waarloosden, tot leniging der oorlogsrampen en
wering der armoede, tot opbeuring en bescherming
en bewaring van allerlei aard, dat wordt met
rijken zegen gekroond, dat staat daar in de wereld
als een opgericht teeken, dat de gemeente van
Christus met eenen levenden Heer te doen heeft
en door Zijne kracht wonderbaar wordt gesterkt
in hare eigene zwakheid."

197

De meeste gevallen van zelfmoord komen niet
dàár voor, waar de uitwendige ellende het grootst
is, maar juist dàár, waar men de grootste wereld-
sche beschaving en de ruimste mate van allerlei
genietingen aantreft; de wereld geeft hare gun-
stelingen vergift naar het genot. De zelfmoord
neemt toe met toenemende weelde en ook ongeloof.

198

Geen nieuwe naam in den Hemel zonder een
nieuw hart op aarde.

199

Wie het kruis van zijne schouderen schuift,
heeft geen kroon op zijnen schedel te wachten.

O.

200

Hemelsche rust is kracht op aarde.

F.

201

Zie, hij bidt. Voor het lot van een' mensch die werkelijk bidt, behoeft men niet meer te vreezen. „Zie, hij bidt.” Zegt de Heer dat ook, met het oog op onze binnenkamer van ons?”

202

Zichzelfen vergeten en daarentegen het wel en wee zijner medemenschen in het hart te dragen en te gevoelen, dat is de adel der uit God geborene koningskinderen. *

103

Tijd verdrijven. Akelig woord voor een akelig werk, voor menschen die den tijd als een kostbaren schat hebben ontvangen om daarmee voor zichzelf winst te doen.

204

Altijd van zonde en genade te spreken is niet altijd een bewijs van het kennen zijner zonde als zonde, en het waardeeren der genade. Vrome klanken getuigen niet altijd van ware vroomheid.

205

Wrevelig toornen en ijveren tegen andersdenkenden vervangt wel eens de oprechte belijdenis.

206

Dr. Jonker zegt terecht en beschamend: „In onze kerkelijke en godsdienstige kringen moet

met meer klem dan tot heden geschiedde, de stelling worden gehandhaafd: wie liefdeloos is, is goddeloos.

207

De persoon van Christus is de blijvende kracht en roem van het Christendom.

208

De handelwijze van vele partijzuchtige en blinde ijveraars voor de rechtzinnigheid, die voorgangers en leiders in de gemeente willen zijn, is het tegenovergestelde van hetgeen de Heer tot de 70 discipelen zeide, toen hij hen uitzond om te prediken Luc. 10:3. „Ik zend u als lammeren in het midden der wolven,” alsof Hij zou gezegd hebben „als wolven in het midden der lammeren,” De drijvers en harde beoordeelaars van hunne medezondaren zullen het hard te verantwoorden hebben, zoo zij zich niët bekeeren.

209

Wie geene blijdschap des geloofs kent, jaagt naar zinnelijk genot.

210

De eigenliefde maakt blind, zoodat wij onze verborgene gebreken niet kunnen ontdekken.

211

De voorbede voor anderen is de kracht onzer liefde.

212

De geest der ootmoedige, zachte, dienende liefde deze geest alleen kan de kerk vernieuwen en

geene nieuwe reglementen, geen onderteekende formulieren, geene liturgieën en partijen.

Ook de maatschappij, thans door donkere onweerswolken bedreigd, kan alleen door dien geest gered worden.

213

Joh. 15:16. „Gij hebt mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren en heb u gesteld, dat gij zoudt henengaan en vrucht dragen en dat uwe vrucht blijve: opdat zoo wat gij van den Vader begeeren zult in mijnen naam, Hij u dat geve.” Er is hier geene spraak, zegt Roozemeijer, van een voorwereldlijk raadsbesluit: dat alles heeft zijne beteekenis voor systemen, waarin de menschelijke geest, zoover dit mogelijk is, het wereldplan zoekt te ontwikkelen; een pogen, dat zelfs voor de krachtigste en meest begaafde geesten tot niets anders dan tot een stukwerk leiden kan en waarbij wij de bede des dichters moeten overnemen:

„En ga ik verder dan eens Christens ootmoed past,
Bestraf mij in genade en leg mijn dwaasheid vast.”

214

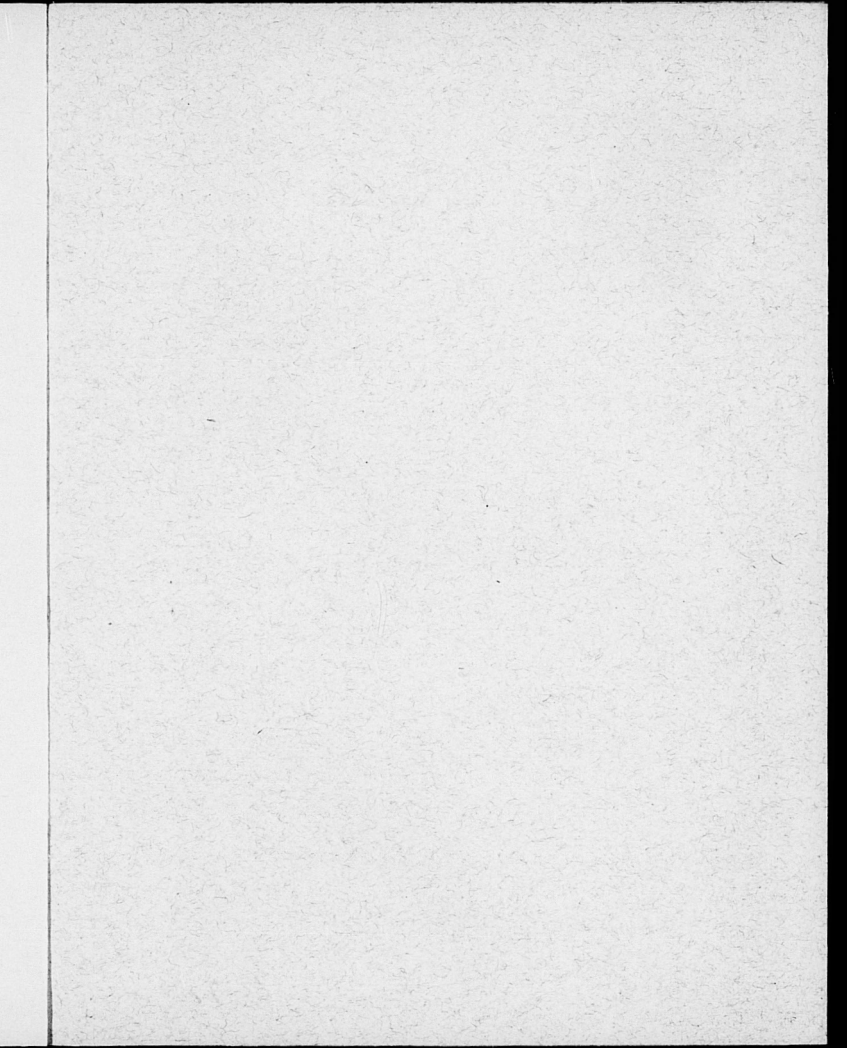
Het geeft aan het gemoed eene onbeschrijfelijke gerustheid, zich bewust te zijn, dat men den Heer Jezus Christus te aller uur verwacht en zich voor zijne komst bereid houdt.

U, die als Heer der heerlijkheid
Verreest tot heil der volken,
Verwachten wij in majesteit
Eens weder op de wolken.
Hij komt! elks ooge zal Hem zien,
Ook die Hem heeft doorstoken,
Elk zal Hem juichend hulde biën
Of om ontferming smeeken.

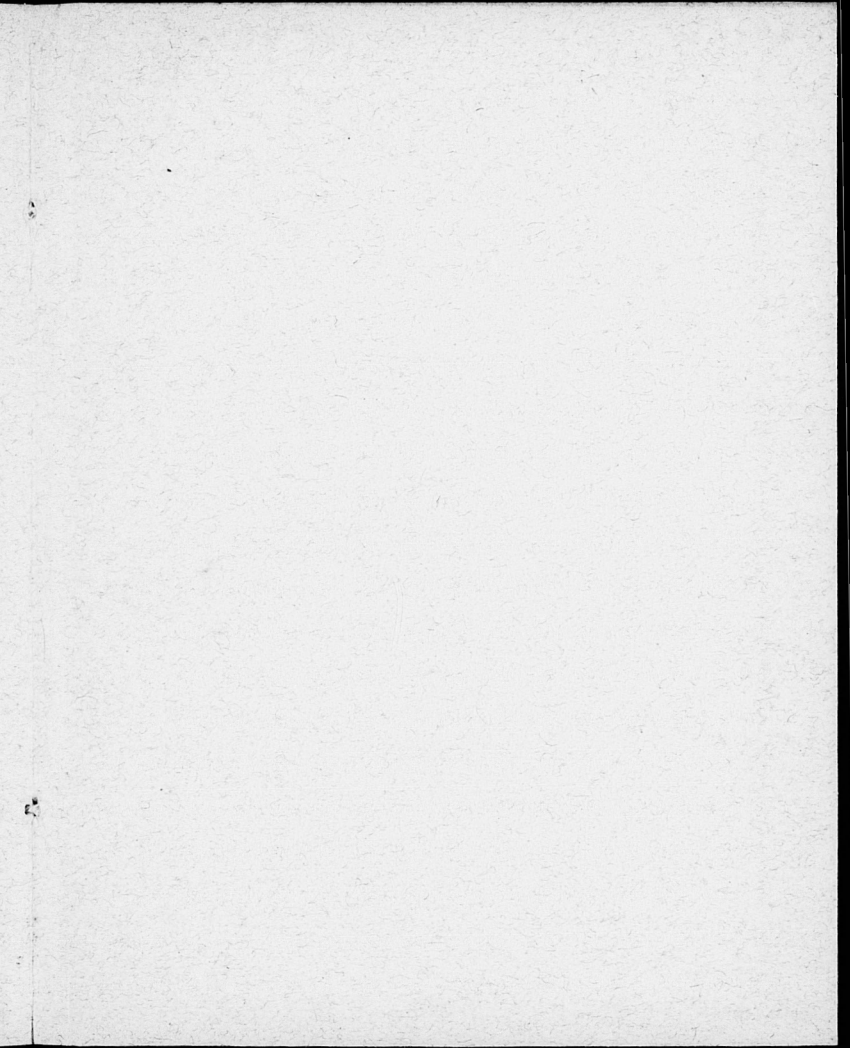
Hoe ras of traag de tijd verdwijnt,
Die dag zal zeker komen;
Het licht, dat aan de kim verschijnt,
Wordt reeds van ver vernomen.
Ja, Halleluja! Ja, Hij komt!
Juicht mensen, Englen samen
Juicht met een vreugd, die 't al verstormt,
Juicht allen, Amen! Amen!

Ev. Gez. 44 : 3, 4.

23124

n 3127

GUN